

tayā devyā samam tatra sukhnas tasya tishṭhataḥ
nṛpasya jagmur divasāḥ, Çacyā 'iva divi Vajriṇaḥ. — 58

Atrāntare kila 'etasmin kathā-saṁdhau Çatakratoḥ
kuto 'pi hetos tridive vartate sma mahotsavaḥ. 59
tatra 'Apsaraḥsu sarvāsu nartitum militāsv api
ekā Surabhidattākhyā na 'adriçyata varāpsarāḥ. 60
praṇidhānāt tataḥ Çakras tam dadarça rahaḥ-sṭhitām
Vidyādhareṇa kenāpi sahitām Nandanāntare. 61
tad dṛishṭvā jātakopo 'ntaḥ sa Vṛttārir acintayat:
«aho! etau durâcārau madanāndhāv ubhāv api: 62
«ekā yad âcaraty eva vismṛitya 'asmān svatantravat,
«karoty avinayam ca 'anyo deva-bhūmau praviçya yat. 63
«athavā 'asya varākasya dosho Vidyādharasya kaḥ?
«âkriṣṭo hi vaçī-kṛitya rūpeṇa 'ayam iha 'anayā; 64
«kāntayā 'antaḥ kila 'âpūrṇa-tuṅga-stana-taṭantayā
«lāvanyāmbu-taraṅgiṇyā 'âhṛitaḥ syād âtmanah prabhuḥ. 65
«cukshubhe kiṁ na Çarvo 'pi purā dṛishṭvā Tilottamām,
«dhâtrā grihitvā racitām uttamebhyas tilam tilam? 66
«tapaç ca Menakām dṛishṭvā Viçvāmitro na kiṁ jahau?
«Sarmishṭhā-rūpa-lobhâc ca Yayâtir na 'âptavān jarām? 67
«ato Vidyādhara-yuvā nāiva 'ayam aparādhyati,
«trijagat-kshobha-çaktena rūpeṇa 'Apsarasā 'âhṛitaḥ. 68
«iyam tu svarbadhūḥ pāpā hīna-sattvā 'aparādhini,
«praveçitaḥ, surān hitvā, yayā 'ayam iha Nandane.» 69
ity ālocya vimucya 'enam Vidyādhara-kumārakam,
Ahalyākāmukaḥ so 'syai çāpam Apsarase dadau: 70
«pāpe, prayāhi mānushyam! prāpya ca 'ayonijām sutām,
«divyam kṛitvā ca kartavyam, eshyasi dyām imām» iti. — 71

Atrāntare ca sâ tasya rājñas Takshaçilā-puri
rājñi Kalingadattasya Tārādattā yayāv ritum. 72
tasyāḥ Surabhidattā sâ Çakra-çāpa-cyutāpsarāḥ
sambabbhūva 'udare devyā deha-saundarya-dāyini. 73
tadā ca nabhaso bhrasṭām jvālām devī dadarça sâ
Tārādattā kila svapne praviçantīm nijodāre; 74
prâtaç ca 'avarṇayat svapnam bhartre tam sâ savismayā
rājñe Kalingadattāyā, so 'pi prito jagāda tam: 75
«devi, divyāḥ patanty eva çāpād mānusha-yonishu;
«taj jāne devajātiyaḥ ko 'pi garbhe tava 'arpitaḥ. 76
«vicitra-sad-asat-karma-nibaddhāḥ saṁsaranti hi
«jantavas trijagaty asmin çubhāçubha-phalāptaye.» 77
ity uktā bhūbhṛitā rājñi sâ prasaṅgād uvāca tam:
«satyam, karmaiva balavad-bhoga-dāyī çubhāçubham; 78
«tathā ça 'idam upodghātam smṛitam vacmi te, çṛiṇu:

Abhavat Dharmadattākhyāḥ Koçalādhipatir nṛipaḥ; 79